

KOMPLEXNÍ PALEBNÉ NIČENÍ A PROTIÚDER JAKO VÝRAZNÉ PROJEVY AKTIVITY V OBRANNÉ OPERACI

Základní předpoklady pro aktivní vedení obranné operace vytváříme již při její přípravě. Mezi hlavní předpoklady aktivity obrany patří především stanovení takového **uspořádání obrany**, které dává podmínky pro co nejefektivnější **využití bojových možností vojsk, střeleckotechnických vlastností zbraní, možností techniky a terénu**. K dosažení vysoké aktivity musí uspořádání obrany zabezpečovat rozhodné použití sil a prostředků, překvapivé vedení bojové činnosti, narůstání odporu na směrech útoku nepřítele, nepřetržitě a překvapivé vedení jaderných a ostatních palebných úderů na nepřítele a využití jejich účinků. Vysoká **aktivita v obraně** je založena na možnosti vést překvapivé ničivé **jaderné údery, údery letectva, hromadné palby dělostřelectva a ostatních prostředků**, uskutečnit rozsáhlý a rychlý **manévr palbou** i palebnými prostředky k vedení mohutných úderů na hlavní uskupení nepřítele a uskutečnit **manévr silami i prostředky** podél fronty i z hloubky k zesílení obrany na rozhodujících směrech i k vedení protiztečí a protiúderů k dokončení zničení hlavních uskupení nepřítele, která utrpěla ztráty jadernými i ostatními palebnými údery. V obraně se tak **aktivita** nejvýrazněji projevuje ve **způsobu ničení** nepřítele, zejména v **uspořádání pásma obrany, systému palby a zátarasů**, ve způsobu a formě i metodě **vedení jaderných a palebných úderů** a ve způsobu i formě **manévru silami a prostředky** na všech stupních, který se projevuje především ve **vedení protiúderu**.

Nedostatek sil a prostředků v obraně vede k použití prostředků co nejefektivněji a sladěně soustřeďovat je k plnění rozhodujících úkolů a na nezbytně nutnou dobu. Proto stanovení způsobu ničení hlavního uskupení nepřítele, zmaření jeho útoku a sladění činnosti sil a prostředků, které se na něm mají podílet, je **nejdůležitější otázkou zámyslu** vedení obranné operace.

Soudobé prostředky ničení mohou zasazovat nepříteli mohutné ničivé údery do velké hloubky. Jaderné a palebné ničení proto v soudobých podmínkách přerostlo taktický rámec a nabylo **operačního významu**. Jeho základním **cílem**

je vybojovat jadernou a palebnou převahu nad nepřítelem. V operacích pozemních vojsk se stalo spolu s úderem vševojskových svazků **základním prvkem** k dosažení cílů operace. Z těchto důvodů je jeho organizace základní povinností **vševojskového velitele**.

Jaderné ničení v obranné operaci záleží ve vedení prvního a dalších jaderných úderů raketových vojsk a letectva s cílem způsobit nepříteli rozhodující ztráty a zmařit nebo odrazit jeho útok. Cílevědomé řešení způsobu jaderného ničení nepřítele a včasná příprava jaderných úderů i jejich použití je jedním ze základních prvků, na nichž záleží dosažení cíle obranné operace a vytvoření podmínek pro přechod do útoku.

Palebné ničení spočívá v současném i postupném vedení palebných úderů klasickými prostředky ničení sladěnými se systémem zátarasů, činností sil a prostředků zabezpečení bojové činnosti, zejména prostředků průzkumu a REB a organizovaných v závislosti na jaderných úderech, s cílem zničit nebo umlčet prostředky jaderného napadení, letectvo, dělostřelectvo a protitankové prostředky, místa velení, objekty PVO, živou sílu a bojovou techniku především tankových uskupení nepřítele, odrazit jeho útok nebo mu způsobit rozhodující ztráty. Vytvořit tak podmínky pro dokončení jeho ničení protiztečemi, protiúderem, popř. přechodem vojsk do útoku.

Jaderné a komplexní palebné ničení nepřítele v obranné operaci armády v závislosti na podmínkách může **zahrnovat období** ničení nepřítele v prostorech soustředění, za přesunu a ve výchozích prostorech k útoku, za rozvíjení a odrážení jeho zteče, za boje k udržení hlavního a dalších pásem obrany i v prostoru mezi nimi, při podpoře protiúderu a protipřípravu, pokud jí bude možno organizovat.

Celková převaha nepřítele, značný počet objektů v jeho sestavě i různé jejich charakter, to vše ovlivňuje volbu druhu i způsobu použití prostředků ničení. Na ničení nepřítele se podílí značné **množství různorodých prostředků**, které se navzájem značně odlišují svými možnostmi i způsobem použití. Musíme pečlivě **rozdělit cíle** podle jejich důležitosti a charakteru **prostředkům ničení** podle jejich možností tak, abychom zabezpečili **spolehlivé ničení nebo umlčení nepřátelských objektů při minimální potřebě** vlastních prostředků. Účinné využití prostředků ničení není možné bez jejich **všestranného zabezpečení**. To předpokládá cílevědomé a koordinované zasazení a využití především prostředků průzkumu všeho druhu, meteorologického, topograficko-geodetického, týlového a technického zabezpečení. Ke zmaření útoku nepřítele zabezpečíme narůstání úsilí prostředků ničení i možnost jejich soustředěného použití v rozhodujících momentech operace. Toho dosáhneme jen zabezpečením spolehlivého velení a pečlivým sladěním činnosti všech prostředků, které se podílejí na ničení nepřítele. To vše zdůrazňuje potřebu **centralizace řízení** prostředků jaderného a palebného ničení i prostředků zabezpečení podle jednotného zámyslu ničení nepřítele v **jednotném komplexním systému úderů, paleb, zátarasů i činnosti sil a prostředků zabezpečení**.

Nejkonkrétněji a uceleně se systém paleb organizuje **na stupni divize**. Velitel divize může organizovat **systém paleb úzce spjatý s bojovou činností** vojsk, systémem zátarasů a podmínkami terénu. Způsob uspořádání systému paleb divize v zásadě určuje velitel frontu a armády v zámyslu na způsob ničení nepřítele. Velitel frontu ovlivňuje způsob ničení nepřítele především rozdělením a přidělením jaderných úderů, úsilí letectva, posilových prostředků armádám a vytvořením uskupení pozemních vojsk. Přímou organizuje nej-

důležitější opatření k ničení hlavního uskupení nepřítele, kterými jsou především 1. jaderný úder frontu, skupinové jaderné údery a hromadné údery dělostřelectva a letectva na důležitá uskupení pozemních vojsk, prostředky jaderného napadení a letectva nepřítele a protipříprava.

Základním stupněm velení, který je rozhodující pro **organizaci systému paleb** v celém rozsahu, je **stupeň armády**. Velitel armády má všechny základní prostředky k ničení nepřítele. Rozhoduje o vytvoření uskupení vojsk, rozdělení prostředků a stanoví úkoly vojskům. Přímou rozhoduje o konkrétním použití nejúčinnějších prostředků. Stupeň armády je tak i **základním stupněm organizace jaderného a komplexního palebného ničení** nepřítele. Na stupni armády je třeba stanovit zásady využití prostředků ničení, jejich činnost koordinovat a organizovat všestranné zabezpečení jejich činnosti. Z toho důvodu je také nutné zabezpečit **centralizované řízení** ze stupně armády až do jednotlivých základních prvků systému paleb, do odpalovacího zařízení taktických i operačně taktických raket, do kterékoli skupiny letectva, která podporuje bojovou činnost vojsk armády, dělostřelecké skupiny, palebného útvaru vojska PVO a základních prvků sestavy divize.

Jaderného a komplexního palebného ničení nepřítele se **zúčastní** raketové vojsko, letectvo, bojové vrtulníky, dělostřelectvo a protitankové prostředky, vojsko protivzdušné obrany, motostřelecké a tankové jednotky palbou svých zbraní, ženijní vojsko zřízením a manévrem zátarasy, prostředky radioelektronického boje a prostředky zabezpečení. Důsledně sladit vzájemnou činnost všech těchto prostředků podle jednotného zámyslu není prakticky možné bez vyjádření způsobu jejich použití v jednotném dokumentu.

Zkušenosti ze cvičení prokazují, že k vytvoření podmínek pro optimální použití všech těchto prostředků a sladění jejich činnosti je účelné zpracovat **grafikon jaderného a komplexního palebného ničení nepřítele**. Jeho výhoda spočívá v tom, že v něm můžeme vyjádřit **časově, podle úkolů a orientačně i prostorově způsob ničení** nepřátelského uskupení, účast prostředků na něm i hlavní opatření jeho zabezpečení.

V tomto grafikonu je účelné vyjádřit schéma předpokládaného **vývoje situace** nepřítele i vlastních vojsk. V návaznosti na předpokládaném vývoji situace vyznačit v samostatných řádcích **úkoly** prostředků **průzkumu, letectva, úkoly vojsk** po prvcích operační sestavy, úkoly **prostředků REB a týlu**. V grafikonu se vyznačuje **časová osa i vzdálenosti**. V doplňkových údajích se vyjádří **rozdělení jaderných náplní, úsilí letectva a spotřeba munice** podle úkolů, uvedou se **signály** a podle potřeby další důležité údaje.

Takto zpracovaný grafikon umožňuje dát **ucelený názorný přehled** o využití prostředků a je vhodným **podkladem pro sladění jejich činnosti**. V grafikonu nemůžeme ale vyznačit např. konkrétní plánované prostory ničení nepřítele, prostory rozmístění vlastních prostředků, plánovaný manévr a vyjádřit opatření jaderného a komplexního palebného ničení nepřítele **na všech směrech a na celou dobu trvání operace**. Proto je vhodné zpracovat grafikon **pro každý důležitý směr a důležitá období operace zvlášť**.

Grafikon nemůže být samostatným řídicím dokumentem nebo základní řídicí dokumenty nahrazovat. Jeho účelem je **komplexně vyjádřit opatření k ničení nepřátelského uskupení a zabezpečení tohoto ničení**, dát přehled o způsobu a době využití vlastních prostředků i podklad pro sladění jejich činnosti. Proto jako **vnitřní dokument** je doplňkovou **přílohou ke grafickému rozhodnutí** velitele, popř. plánu obranné operace. Grafikon se zpravidla připravuje postupně.

Ve své základní podobě se zpracuje po rozhodnutí velitele a doplní o výsledky organizace součinnosti. Základní opatření jaderného a komplexního palebného ničení nepřítelů je účelné graficky vyjádřit již v období přípravy rozhodnutí velitele tak, aby velitel měl možnost na názorném dokumentu posoudit účelnost zamýšlených jaderných a palebných úderů a též nutná opatření součinnosti.

Grafikon zpracuje skupina plánování jaderného ničení nepřítelů. Jen ta může včas a komplexně shromáždit podklady pro rozhodnutí velitele o způsobu využití prostředků a konkrétní způsob jejich použití vyjádřit v grafikonu.

Protiúder — důležitý projev aktivity v obraně

Vedle jaderných úderů a aktivního použití prostředků palebného ničení nepřítelů patří mezi **nejdůležitější projevy aktivity a prostředky dosažení odolnosti** obrany především **protizteče a protiúder**. Zkušenosti sovětských vojsk z operací Velké vlastenecké války ukazují, že nebylo vždy účelné za každou cenu usilovat o vedení protizteče v taktické hloubce, na směru a v době, kdy bojeschopnost nepřátelského uskupení nebyla narušena, jeho sestava byla kompaktní a nebyla narušena součinnost mezi útočícími vojsky a prostředky palebné podpory. Taková snaha o aktivitu za každou cenu vedla spíše k neúměrným ztrátám, někdy až ke ztrátě odolnosti obrany. Naproti tomu protiúder rozhodoval o odolnosti obrany. V případech, kdy nebylo možné uskutečnit protiúder, nepodařilo se zpravidla ani dosáhnout cíle obrany.

Cílem protiúderu je zpravidla dokončit zničení hlavního uskupení nepřítelů, kterému se podařilo vklínit do obrany, obnovit celistvost obrany a v některých případech v závislosti na situaci vytvořit podmínky pro přechod do útoku.

Důležitým předpokladem pro dosažení tohoto cíle je včasné vytvoření protiúderného uskupení k **vytvoření převahy** nad nepřítelům na směru protiúderu, **využití jaderných úderů**, úderů letectva a paleb dělostřelectva, **palebná podpora** protiúderu a volba **doby vedení** protiúderu. Často diskutovanou otázkou je doba zahájení protiúderu. Tuto dobu nechápu jenom jako zvolený astronomický čas, který je výsledkem propočtu doby střetnutí na základě rychlosti útoku nepřítelů a doby potřebné pro organizaci protiúderu a přesunu vojsk protiúderného uskupení na čáru rozvinutí (jak se někdy tento problém zjednodušuje). Při stanovení doby zahájení protiúderu vycházíme především z ujasnění dosavadního způsobu plnění stanoveného úkolu, zhodnocení situace a možného vývoje. Protiúder je účelné zahájit tehdy, kdy dosud **nebyla narušena celistvost** obranné operační sestavy a souvislost obranného pásma, nepřítel se **nepodařilo vklínit** do obrany **jen v části** obranného pásma, jeho hlavní síly byly **zeslabeny, zavázány do boje**, jejich **útok je zpomalen a zastavován** a kdy nepřítel nemá volné silné zálohy, nebo jeho **silné zálohy jsou zdrženy** v hloubce, odděleny od hlavního uskupení a nemohou být v součinnosti s hlavními silami zasazenými proti protiúdernému uskupení.

Při **rozhodnutí** o zahájení protiúderu velitel armády v závislosti na závěrech z ujasnění způsobu dalšího plnění úkolu a vzhledem k situaci určí změny proti předem předpokládanému způsobu vedení protiúderu a stanoví **cíl a směr protiúderu**; cíle, dobu a způsob **vedení jaderných úderů** raketového vojska a letectva a **cíle pro ostatní palebné údery**; **složení a uskupení** vojsk pro protiúder; **směry útoku a úkoly svazků**, které se zúčastní protiúderu, a úkoly

ostatních prvků operační sestavy i ostatních sil a prostředků zabezpečujících protiúder; **způsob podpory** letectvem a dělostřelectvem; **dobu pohotovosti** zahájení protiúderu a **organizace velení**.

Úkoly se vojskům určují **na celou hloubku** protiúderu. Současně s vyhlášením rozhodnutí je vhodné **upřesnit součinnost** mezi vojsky. Vždy, kdykoli to podmínky dovolí, bude účelné, aby velitel armády organizoval součinnost v pásmu protiúderu za účasti velitelů nebo představitelů vojsk. Organizovat součinnost může na předsunutém místě velení armády nebo na velitelském stanovišti divize v dotyku na směru protiúderu a podle situace i v terénu na čáře rozvinutí.

Armádní protiúder můžeme vést **do boku a týlu** hlavních sil nepřátelského úderného uskupení, nebo jako **čelní úder**.

Protiúder do boku a týlu využívá slabého místa v sestavě úderného uskupení nepřítele. Úderem na poměrně slabé síly nepřítele, které zabezpečují boky jeho hlavního uskupení, můžeme využít překvapení, dosáhnout vysokého tempa postupu již při zahájení protiúderu, v krátké době využít účinků jaderných úderů, úderů letectva a paleb dělostřelectva, rychle a na nejkratším směru vyjít do týlu hlavního uskupení nepřítele, obklíčit je a obnovit celistvost obrany. Nevýhoda takto vedeného protiúderu vyplývá především z toho, že k vytvoření protiúderného uskupení musí být uskutečněn poměrně složitý manévr spojený s přesunem vojsk na větší vzdálenost a vyžaduje poměrně mnoho času. Často musí přesun hlavních sil protiúderného uskupení jít po značnou dobu podél fronty a v dostřelu většiny nepřátelského dělostřelectva.

Armádní protiúder do boku a týlu nepřátelského úderného uskupení můžeme vést **na jednom směru** nebo **na dvou sbíhavých směrech**. Volba jednoho nebo druhého způsobu závisí na počtu sil a prostředků, na síle, uskupení a situaci nepřítele, terénu i čase, který máme pro manévr k vytvoření protiúderného uskupení. Bude-li to situace divizí prvního sledu umožňovat, bude výhodné, aby na vstřicném směru k armádnímu protiúderu byla vedena protizteč divize v dotyku. Bude-li protiúder veden na dvou sbíhavých směrech nebo současně se vstřicnou divizní protiztečí, bude nutné, aby velitel armády přesně koordinoval činnost vojsk na obou směrech. Výhoda vedení protiúderu na vstřicných směrech záleží především v tom, že přinutí nepřítele rozdělit síly a zbavuje ho volnosti manévru. Snaha vést protiúder na sbíhavých směrech **nesmí vést k roztržení sil** na úkor vytvoření silného protiúderného uskupení.

Čelní úder volíme zejména tehdy, má-li armáda možnost jadernými údery a údery ostatních prostředků rozbít hlavní síly nepřítele na čele jeho úderného uskupení, a za podmínek, kdy nebude dostatek času k vedení manévru do boku a týlu hlavních sil nepřítele. Čelní protiúder vede k rozdělení hlavních sil úderného uskupení nepřítele, umožňuje ničit je po částech, vyhnout se jejich obklíčování a zdlouhavému ničení.

Základním předpokladem úspěšného vedení protiúderu je organizace jeho **palebné podpory** s cílem zničit na požadovanou dobu nejdůležitější objekty v sestavě nepřítele, vybojovat jadernou a palebnou nadvládu na směru protiúderu, vyřadit z boje nebo narušit bojeschopnost vojsk hlavního uskupení nepřítele, narušit jeho systém palby, protitankové a protivzdušné obrany a velení. K plnění těchto úkolů je nutné vydělit potřebný počet jaderných úderů, úsilí letectva, nutné množství dělostřelectva a munice.

Potřeba jaderných náplní k ničení nepřítele pro vytvoření podmínek k dokončení zničení jeho hlavního uskupení vojsky protiúderného uskupení závisí na síle a složení úderného uskupení nepřítele, jeho bojeschopnosti i množství, bojeschopnosti a situaci vlastních sil a prostředků. Způsob (i počet) použití jaderných zbraní i ostatních palebných prostředků bude v každém konkrétním případě různý a nemůže podléhat šabloně. Propočty potřeby ničení nepřátelských objektů a možnosti jejich ničení jadernými zbraněmi musí připravit skupina pro plánování použití jaderných zbraní jako podklad pro návrh náčelníka štábu.

Způsob propočtu potřebného počtu **jaderných úderů** k vytvoření podmínek ke zničení nepřátelského úderného uskupení protiúderem můžeme orientačně ukázat na praktickém příkladu.

Předpokládáme např., že do obranného pásma vševojskové armády se vklíní úderné uskupení nepřítele v síle tří divízi v sestavě jednoho armádního sboru. Nepřátelské divize, které při zahájení útoku byly plně bojeschopné, utrpěly v průměru 8–10 % ztrát při boji o hlavní pásmo obrany. Proti údernému uskupení se brání dvě motostřelecké divize, které v průměru utrpěly až 20 % ztráty, protiúder bude vést tanková divize, která má 10 % ztráty, v sestavě protiúderného uskupení může být zasazena většina armádního i posilového dělostřelectva. Za takových podmínek může nepřítel v závislosti na typu divízi dosahovat převahu v tancích asi 1,2 : 1, v protitankových prostředcích dvojnásobnou, v počtu dělostřeleckých hlavních může být poměr sil vyrovnán. Aby v tomto případě byly vytvořeny podmínky pro dokončení zničení nepřátelského uskupení protiúderem, je nutné způsobit nepříteli v prostoru vlonu takové ztráty, aby celkový poměr sil byl alespoň vyrovnán a na směr protiúderu bylo možné vytvořit asi trojnásobnou převahu v hlavních druhích zbraní. To vyžaduje způsobit údernému uskupení asi 25 % ztráty. Toho je možné dosáhnout tak, že jadernými údery budou jedné divízi nepřítele způsobeny asi 50 % ztráty a bude tak vyřazena z boje, dalším divízi 10–20 % ztráty. Jestliže budou k dispozici jaderné náplně vhodné mohutnosti, je možné orientačně kalkulovat s potřebou jednoho jaderného úderu na vyřazení jedné základní bojové jednotky, tím v závislosti na typu způsobit divízi asi 4,5 až 5,8 % ztráty. K dosažení požadovaných ztrát je třeba divizím nepřátelského úderného uskupení vyřadit asi 15–17 základních bojových jednotek. Dalších 5–6 jaderných úderů je nutné použít k ničení přibližně tří čet RS Lance, jednoho místa velení armádního sboru a roty bitevních vrtulníků na letišti. Na přípravu a vedení armádního protiúderu je tak potřeba vydělit přibližně 20–23 jaderných úderů. Při nedostatku jaderných náplní nebo v případě, kdy uskupení nepřítele bude silnější, bude nutné získat čas pro uskutečnění manévru k vytvoření silnějšího protiúderného uskupení a k organizaci palebného ničení nepřítele s využitím palby co největšího počtu prostředků.

Palebná podpora protiúderu se zahajuje **přikrytím přibližování a rozvinování protiúderného uskupení**. Jeho trvání záleží na čase nutném pro vytvoření protiúderného uskupení na čáře zasazení. Palebné přikrytí přibližování a rozvinování vojsk protiúderného uskupení je výhodné **zahájit překvapivými jadernými údery a palebnými přepady dělostřelectva** ke zničení a umlčení prostředků jaderného napadení, míst velení, baterií PVO, prostředků radio-technického průzkumu a REB, letectva na letištích a dělostřelectva nepřítele. Současně zahájit i **systematické rušení** nejdůležitějších rádiových a radioreléových spojů i ostatních radioelektronických systémů nepřítele. V dalším je vý-

hodné pokračovat v ničení a umlčování týchž objektů údery letectva a vrtníků palebné podpory.

Palebná příprava protiúderu musí zabezpečit především zničení a umlčení nově zjištěných prostředků jaderného napadení, míst velení, dělostřelectva, protitankových prostředků, prostředků radiotechnického průzkumu a navedení letectva a praporů prvního sledu nepřitele. V případě, kdy nepřátelské uskupení utrpělo značné ztráty nebo protiúder je veden do mezery proti značně slabšímu nepříteli, může být uskutečněn jeden mohutný dělostřelecký pře-pad nebo krátká dělostřelecká příprava v trvání 15—20 minut. Jestliže uskupení nepřitele na směr protiúderu bude ještě silné, bude účelné v součinnosti s letectvem organizovat palebnou přípravu v trvání 30—40 minut se spotřebou dělostřelecké munice 0,5—0,8 pp.

Palebné přípravy se zúčastňují přímou střelbou i palebné prostředky vojsk v dotyku a přicházejícího protiúderného uskupení s cílem zničit a umlčet opěrné body a protitankové prostředky nepřitele při čáře dotyku a vytvořit tak podmínky pro úspěšnou rychlou zteč nepřátelských ohnisek odporu prvního sledu. Velmi účinným prostředkem ničení těchto cílů jsou i bojové vrtníky (palebné podpory), které je účelné v období palebné přípravy použít soustředěně.

Palebná podpora protiúderu se uskutečňuje palbou dělostřelectva a údery letectva k ničení a umlčení oživlých a nově zjištěných ohnisek odporu a palebných prostředků nepřitele. Těžiště palebné podpory položíme k ničení a umlčování opěrných bodů a palebných prostředků, zejména protitankových zbraní a dělostřelectva nepřitele na takovou vzdálenost od prvního sledu vojsk protiúderného uskupení, kdy nemohou účinně vést palbu proti jeho postupu a jsou dosud mimo účinný dostřel jeho prostředků pro přímou střelbu. Takovým způsobem můžeme **předstihnout nepřitele** ve vedení účinné palby a dosáhnout vysokého tempa útoku vojsk protiúderného uskupení. Nejúčinnějšími metodami a formami palby s největší intenzitou se palebná podpora vede zpravidla do hloubky bojových sestav nepřátelských praporů prvního sledu. Ke spolehlivému ničení a umlčení nepřátelských ohnisek odporu a palebných prostředků při palebné podpoře protiúderu je třeba vytvořit **hustotu alespoň 50—60 děl** a raketometů na 1 km fronty protiúderu. Tato hustota může být nižší za předpokladu, že nepřítel na směr protiúderu utrpěl ztráty a je značně slabší.

Aby byl **počáteční úder** vojsk protiúderného uskupení co nejmohutnější, je výhodné uskupit jejich **sestavu do jednoho sledu**. Vytvořit tak podmínky pro využití co největšího počtu palebných prostředků v prvním sledu. **Narůstání úsilí** v průběhu protiúderu se tak dosahuje vedením dalších jaderných úderů, úderů letectva, soustředováním paleb dělostřelectva a zejména připojením k protiúderu těch sil, které byly protiúderem uvolněny, manévrem a zasazením sil a prostředků z jiných úseků obranného pásma armády i zasazením záloh divízií protiúderného uskupení.

Závěrem chci zdůraznit, že vysoká aktivita obrany a rozvoj způsobů i forem ničení nepřitele jsou vedle úpornosti základním předpokladem odolnosti soudobé obrany.